

<p>Nazwa projektu: Ustawa o inwestycjach w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy.</p> <p>Ministerstwo wiodące: Ministerstwo Infrastruktury.</p> <p>Ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Rozwoju i Technologii.</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu w ministerstwie wiodącym: Marek Gróbarczyk – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury.</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Katarzyna Krężałek, Główny specjalista, Stanowisko do Spraw Melioracji Wodnych Departament Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej e-mail: katarzyna.krezalek@mi.gov.pl, Tel. +48 22 5838563</p> <p>Paweł Ksionek, starszy specjalista Wydział Legislacyjno-Organizacyjny Departament Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej e-mail: pawel.ksionek@mi@gov.pl, Tel. +48 22 5838589</p>	<p>Data sporządzenia: 18.02.2022</p> <p>Źródło: Inne</p> <p>Inicjatywa własna Nr w wykazie prac UD101</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W Polsce, w ostatnich dekadach w wyniku postępujących zmian klimatu obserwuje się coraz częstsze występowanie suszy i problemów związanych z tym zjawiskiem. Scenariusze zmian klimatu wskazują na pogłębienie się skali zjawiska suszy oraz coraz dłuższych okresów jego trwania w ciągu roku, w szczególności w pasie środkowej Polski. Polska znajduje się na przedostatnim miejscu w Europie pod względem zasobów wodnych. W naszym kraju na jednego mieszkańca przypada ok. 1600 m³/rok (ilość wody odpływającej z danego kraju na jednego mieszkańca na rok). W trakcie suszy wskaźnik ten spada poniżej 1000 m³/rok/osobę. Średnia wartość ww. wskaźnika w Europie jest prawie 3 razy większa i wynosi ok. 4500 m³/rok/osobę. Biorąc powyższe pod uwagę, nasz kraj należy do grupy państw zagrożonych deficytem wody.

Susza jest obok powodzi jednym z najbardziej dotkliwych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. W wykładni prawa w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897) „susza” definiowana jest jako katastrofa naturalna (zdarzenie związane z działaniem sił natury), która może eskalować do klęski żywiołowej. Straty w rolnictwie wywołane tym zjawiskiem są bardzo dotkliwe. Już teraz w Polsce trwale zagrożonych suszą jest 35% gruntów ornych, a blisko 70% powierzchni użytków zielonych znajduje się na obszarach z deficytem wody. Tylko w 2018 roku Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi udzieliło pomocy finansowej producentom rolnym w wysokości ponad 3,3 mld zł. Dalsze zmiany klimatu i związane z nimi ekstremalne zjawiska hydrologiczne - susze i powodzie będą w kolejnych latach jednymi z najpoważniejszych zagrożeń dla rolnictwa i obszarów wiejskich.

Należy przeciwdziałać skutkom suszy w sposób kompleksowy i zaplanowany, wdrażając działania zwiększające odporność obszarów ryzyka (sektorów gospodarki, społeczeństwa i środowiska) na powstawanie strat i realizować także zadania łączące skutki w czasie suszy. W Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 wskazano kierunki działań w kontekście mitygacji zjawiska suszy, są to głównie działania związane ze zwiększaniem retencji zasobów wodnych, w tym małej retencji, a także inwestycje w zrównoważone systemy gospodarowania wodami opadowymi oraz zwiększanie lesistości kraju. Podobne wnioski wynikają z przyjętej w 2019 r. „Polityki ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”, w której również podkreśla się konieczność rozwoju małej retencji, w szczególności wykorzystującej rozwiązania oparte na przyrodzie z udziałem zielono-niebieskiej infrastruktury, a także ograniczenia zajmowania gruntów i zasklepienia gleby.

Jednym z typów działań, mających na celu zachowanie, tworzenie i odtworzenie systemów retencji wód lub zapobieganie obniżaniu poziomu wód powierzchniowych i podziemnych, jest realizacja inwestycji obejmujących budowę, przebudowę, lub zmianę sposobu użytkowania małych i dużych urządzeń wodnych. Propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych stanowią, zgodnie z art. 184 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.), zwaną dalej „Prawem wodnym”, jeden z elementów planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Główną przeszkodą dla szybkiej realizacji zadań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy stanowi wieloetapowy i długotrwały cykl przygotowania inwestycji. Aby rozpocząć realizację inwestycji należy pozyskać wiele decyzji i opinii, a przede wszystkim pozyskać nieruchomości, na których inwestycja ta będzie zlokalizowana. Dlatego rozwiązania wprowadzone niniejszą ustawą upraszczają, a w konsekwencji skracają, okres realizacji inwestycji mających na celu przeciwdziałanie skutkom suszy.

Oprócz uproszczenia procesu inwestycyjnego, istnieje potrzeba wprowadzenia przepisami niniejszej ustawy innych rozwiązań, zarówno doraźnych, jak i stałych, które wpłyną na zwiększenie retencji wód w obszarach miejskich, rolniczych i leśnych. Działania dotyczące przeciwdziałania suszy należy przede wszystkim rozpoczynać od zauważenia tego problemu na etapie planowania i zagospodarowania

przestrzeni. Wprowadzenie owych działań do porządku prawnego wiąże się ze zmianą przepisów regulujących kwestię gospodarowania zasobami środowiska (m.in. Prawo wodne, ustawa o ochronie przyrody, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.), zagospodarowania przestrzennego (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), a także zmian w przepisach o charakterze techniczno-budowlanym (ustawa Prawo budowlane). Wdrożenie proponowanych zmian pozwoli na kompleksowe podejście do problemu retencji wód, zarówno w ujęciu regionalnym, jak i lokalnym. Ponadto przeciwdziałanie zjawisku niedoborów wody w rolnictwie powstałych w wyniku suszy jest możliwe również dzięki zapewnieniu odpowiedniego dostępu do zasobów wodnych poprzez system urządzeń melioracji wodnych. Brak spójnego systemu zarządzania prawidłowym utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych, będących w dyspozycji indywidualnych podmiotów jak i spółek wodnych, nasila tylko skutki suszy występującej na terenach rolniczych. W celu eliminacji efektów suszy, która wpływa na rolnictwo niezbędne jest usprawnienie systemu melioracji wodnych – odpowiadających za dostarczenie wody na potrzeby rolnictwa.

W tym zakresie zidentyfikowano następujące problemy w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy w rolnictwie:

- 1) Brak skutecznego i spójnego systemu nadzoru nad urządzeniami melioracji wodnych.
- 2) Brak systemowego podejścia do zarządzania wodą na potrzeby rolnictwa w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnych i powiązanej z nimi działalnością spółek wodnych.
3. Problemy organizacyjne spółek wodnych i funkcjonującego systemu melioracji wodnych, w tym:
 - 1) braki oraz niespójność danych zawartych w ewidencji urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów;
 - 2) występowanie w rejestrach spółek wodnych, które faktycznie nie prowadzą już swojej działalności – tzw. *spółek duchów*. Taki stan rzeczy zniekształca opis sytuacji istniejących w Polsce spółek wodnych.
 - 3) trudności w zakończeniu procesu likwidacji spółki wodnej w sytuacji braku majątku spółki lub gdy z majątku tego nie można pokryć całości jej zobowiązań, ze szkodą m.in. dla zobowiązań wynikających ze stosunku pracy i danin publicznych;
 - 4) znaczne trudności w egzekwowaniu składek członkowskich w spółce wodnej od członku, którzy nie uiszczają składek.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Jednym z głównych celów projektu ustawy jest wprowadzenie do systemu prawnego rozwiązań, które pozwolą na uproszczenie oraz przyspieszenie prac związanych z przygotowaniem do realizacji zadań mających na celu przeciwdziałanie zjawisku suszy. Uproszczenia w procedurze przygotowania i realizacji inwestycji będą polegać w szczególności na:

- 1) wprowadzeniu do systemu prawnego, wydawanej przez właściwego wojewodę decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy, która będzie instrumentem, co do zasady, całościowo regulującym kwestię realizacji inwestycji i jej poszczególnych części, w konsekwencji projektowane rozwiązanie doprowadzi do minimalizacji liczby postępowań oraz czasu potrzebnego na wydanie aktów administracyjnych niezbędnych do realizacji inwestycji,
- 2) uproszczeniu procedury uzyskiwania decyzji poprzedzających decyzję o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy, np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji inwestycji, zgód wodnoprawnych;
- 3) przyśpieszeniu postępowań administracyjnych przez określenie i skrócenie czasu na wydanie przez organy administracyjne poszczególnych rozstrzygnięć,
- 4) wprowadzeniu przepisów pozwalających inwestorowi na skuteczne uzyskanie prawa do nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji, przy jednoczesnym zapewnieniu adekwatnego odszkodowania z tytułu wyłączenia bądź odszkodowania za ograniczenie praw do nieruchomości z jednoczesnym poszanowaniem praw podmiotów, którym przysługują prawa rzeczowe, do tych nieruchomości,
- 5) umożliwieniu inwestorowi wejścia na teren nieruchomości w celu wykonania pomiarów, badań lub innych prac niezbędnych do sporządzenia karty informacyjnej przedsięwzięcia lub raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, o których mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373, z późn. zm.);
- 6) wyłączeniu w określonym zakresie zastosowania przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1326, z późn. zm.) w przypadku przygotowywania inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy.

Oprócz uproszczenia procesu inwestycyjnego projektowane przepisy wprowadzają katalog różnych rozwiązań, doraźnych, jak i stałych, które będą sprzyjać zatrzymaniu wody w środowisku - w lasach i w parkach, na terenach rolniczych oraz w gospodarstwach. Rozwiązania te obejmują:

- **wprowadzenie zmian w sposobie zagospodarowania przestrzennego nieruchomości (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Prawo wodne).**

Są to rozwiązania polegające m.in. na zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych w obrębie działki budowlanej lub odprowadzenie tych wód do lokalnego systemu ich zagospodarowania, czy też wprowadzeniu obowiązku zagospodarowania działki budowlanej w sposób zapewniający udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszący co najmniej 30% ogólnej powierzchni działki, w tym udział powierzchni biologicznie czynnej stanowiącej glebę w wysokości co najmniej 15 % ogólnej powierzchni działki budowlanej w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Od tych zasad wprowadza się uzasadnione wyjątki np. wynikające z warunków fizjograficznych terenu lub realizacji inwestycji infrastrukturalnych, które muszą zapewnić odpowiednie warunki przewidziane przepisami prawa.

Jednocześnie decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego będą uwzględniać sposób zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, a także powierzchnię biologicznie czynną.

Skutecznym rozwiązaniem, wpływającym na retencję wód, będzie umożliwienie lokalizowania zbiorników wodnych lub stawów na wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenach rolniczych, terenach zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, terenach łąk lub pastwisk w przypadku, gdy z planu miejscowego nie wynika dopuszczenie lokalizacji zbiorników wodnych i stawów, z wyjątkiem sytuacji, w których ustalenia planu miejscowego wprost zakazują ich lokalizacji.

Zaproponowane powyżej zmiany, jako rekomendowane narzędzie interwencji, będą powodować wydłużenie cyklu hydrologicznego w obrębie zlewni, a to w konsekwencji prowadzić będzie do „wypłaszczenia” fal wezbraniowych i tzw. niżówek oraz zmniejszać amplitudy stanu wód w rzekach, zwłaszcza stanów ekstremalnych, ale także rocznych.

W Prawie wodnym przewidziano także usprawnienia dotyczące opłaty za zmniejszenie naturalnej retencji, o których mowa w art. 269 ust. 1 pkt 1 Prawa wodnego. Przedmiotowa opłata przeciwdziała zabetonowywaniu dużych obszarów, co pozwala zmniejszyć spływ powierzchniowy i zwiększa infiltrację wód w miejscu wystąpienia opadów. W związku z powyższym niniejsza ustawa przez eliminację zidentyfikowanych trudności w zakresie funkcjonowania opłaty za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej w efekcie może pozwolić pośrednio przeciwdziałać skutkom suszy.

- **wprowadzenie rozwiązań mających na celu ułatwienie korzystania z wód przez właścicieli nieruchomości (Prawo wodne, ustawa o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa).**

Proponowane rozwiązania, polegające na zmianie przepisów Prawa wodnego w zakresie zwykłego i szczególnego korzystania z wód, mają przede wszystkim ułatwiać rolnikom prowadzenia produkcji rolnej w przypadku wystąpienia niedoborów wody. Właściciel danego terenu, posiadający staw albo rów, który jest zasilany wodami opadowymi lub roztopowymi, będzie miał możliwość korzystania z tej wody do celów prowadzenia m.in. działalności rolniczej w ramach zwykłego korzystania z wód, bez limitowania ilości tej wody przeznaczonej do wykorzystania, mając wyłącznie na uwadze ochronę interesu osób trzecich. Kolejnym narzędziem interwencji, mającym wpływ na poprawę stosunków wodnych, jest ułatwienie procedur w zakresie wykonywania stawów retencjonujących wodę - poprzez odpowiednio zgłoszenie lub uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego (w zależności od parametrów tych zbiorników) od właściwego organu PGW WP.

Zaproponowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na stosunki wodne na danym terenie poprzez ułatwienie procedur związanych z ich realizacją.

Niniejsza ustawa przewiduje wprowadzenie przepisów przejściowych w zakresie procedury legalizacji urządzeń służących do poboru wody (studni) poprzez zastąpienie opłaty legalizacyjnej przez opłatę ponoszoną w wysokości przewidzianej - jak za wydanie pozwolenia wodnoprawnego, co znacznie zmniejszy koszty po stronie podmiotów legalizujących posiadane urządzenia wodne, a tym samym będzie stanowiło zachętę do ich legalizacji.

W niniejszej ustawie wprowadzono rozwiązanie, polegające na rezygnacji z wymogu uzyskania pozwolenia na budowę na rzecz zgłoszenia posadowienia zbiorników bezodpływowych na wody opadowe lub wody roztopowe o pojemności do 10 m³. Intencją tego rozwiązania jest zrównanie wymogów dotyczących zbiorników na wodę opadową i zbiorników na nieczystości ciekłe.

Ponadto w niniejszej ustawie zaproponowano rozwiązania, polegające na zmianie przepisów ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa w celu wsparcia rolników w przypadku pogorszenia się możliwości produkcyjnych gospodarstw rolnych, co najczęściej ma miejsce w czasie suszy. Zmiany w ustawie o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa przede wszystkim wprowadzają mechanizm, który pozwoli Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa (KOWR), na wniosek podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, który jest jego dłużnikiem, czy to poprzez zastosowanie mechanizmu rozłożenia ceny nabycia nieruchomości na raty, czy też w związku z trudnościami z zapłatą czynszu dzierżawnego, nabyć na własność Skarbu Państwa nieruchomość rolną wchodzącą w skład tego gospodarstwa. Jednocześnie nowe przepisy umożliwiają zawarcie umowy dzierżawy takiej nieruchomości, z jej dotychczasowym właścicielem – bez obowiązku przeprowadzania przetargu, tj. z tzw. „pierwszeństwem do dzierżawy”. Wprowadza się również mechanizm, na podstawie którego, po dokonaniu odroczenia spłaty należności na zasadach określonych w art. 23a ust. 1 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, określony w umowie termin całkowitej spłaty należności będzie mógł zostać wydłużony o ten sam okres, na który udzielono odroczenia. W tym przypadku okres ten nie będzie mógł być jednak dłuższy niż 20 lat. Zaproponowane zmiany przyczynią się zatem do zmniejszenia obciążeń finansowych podmiotów prowadzących działalność rolniczą, a co za tym idzie pozwolą im na utrzymanie płynności finansowej, tak niezbędnej w prowadzonej przez nich działalności w okresie narażenia na straty ekonomiczne spowodowane skutkami suszy. W konsekwencji rozwiązanie to pozwoli na utrzymanie miejsc pracy w rolnictwie. Poza tym zaproponowane w ustawie rozwiązania ułatwią KOWR rozdysponowywanie nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, a dzierżawcy będą mogli skorzystać z płatności bezpośrednich uzyskiwanych z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

- **wprowadzenie rozwiązań wpływających na poprawę stosunków wodnych w obszarach leśnych (ustawa Prawo budowlane, ustawa o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa).**

Celem interwencji ustawodawcy w tym zakresie jest potrzeba upowszechnienia budowy urządzeń wodnych na terenach leśnych, których budowa wpisuje się będzie w ogół inwestycji z zakresu przeciwdziałania skutkom suszy. W związku z tym istnieje konieczność dokonania zmian w Prawie budowlanym poprzez wprowadzenie rozwiązań umożliwiających szybsze oraz prostsze uzyskiwanie poszczególnych decyzji administracyjnych, związanych z realizacją przedsięwzięć dotyczących budowy urządzeń wodnych o niewielkich rozmiarach w obszarach leśnych (rowy będące obiektami budowlanymi i obiekty budowlane na rowach służące gospodarce wodnej, niebędące urządzeniami melioracji wodnych). Proponowane zmiany będą zatem mieć wpływ na zmianę zasad uzyskiwania decyzji organów budowlanych na realizację rowów i obiektów ulokowanych na tych rowach.

Równie ważnym narzędziem interwencji w przypadku poprawy stosunków wodnych w lasach jest wprowadzenie niniejszą ustawą przepisu umożliwiającego KOWR przekazywanie nieodpłatnie Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe gruntów (zwłaszcza nieprzydatnych do produkcji rolniczej) z przeznaczeniem na lasy oraz rozszerzenie takiej możliwości o inne grunty na potrzeby gospodarki leśnej. Powyższe rozwiązanie wpisuje się w działania na rzecz zmniejszenia ryzyka występowania negatywnych zjawisk związanych z niedoborem wody w środowisku, przez zwiększenie obszarów leśnych, które zatrzymują wodę. Las ma bowiem wyjątkową zdolność magazynowania wody, gdy mamy do czynienia z nadmiarem wody, i jej oddawania w okresach suchych.

- **wprowadzenie możliwości prowadzenia inwestycji przeciwdziałających zjawisku suszy w obszarach rezerwatów przyrody przez podmioty nimi zarządzające**, wyłącznie w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - **Prawo ochrony środowiska**. Wprowadzenie w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o **ochronie przyrody** zmiany, dotyczącej możliwości udzielenia przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska zezwolenia na obszarze rezerwatu przyrody na odstępstwa od zakazów, o których mowa w art. 15 ust. 1 tej ustawy, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu przeciwdziałania skutkom suszy. Przedmiotowe rozwiązanie ma umożliwić realizację inwestycji mającej na celu przeciwdziałanie zjawisku suszy także w części na obszarach rezerwatów przyrody. Niemniej jednak nie zakłada się realizacji inwestycji na terenie rezerwatów przyrody. Na terenie parku narodowego inwestycja przeciwdziałająca zjawisku suszy, będzie realizowana tylko przez park narodowy.
- **wprowadzenie rozwiązań, które mają wzmocnić rolę ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej**, który na podstawie wprowadzonych zmian w ustawie Prawo ochrony środowiska będzie również opiniował projekty wojewódzkich programów ochrony środowiska, dzięki czemu inwestycje mające na celu zwalczanie skutków suszy będą uwzględniane w programach mających wpływ na inwestycje realizowane na poziomie wojewódzkim.
- **Wprowadzenie rozwiązań gwarantujących ochronę praw właścicieli do nieruchomości stanowiących rodzinne ogrody działkowe podczas realizacji inwestycji o przeciwdziałaniu skutkom suszy**. Polegają one na przyjęciu specjalnej procedury przy wywłaszczaniu terenów na potrzeby inwestycji celu publicznego na obszarach rodzinnych działkowych oraz rozszerzeniu zakresu odszkodowania w przypadku likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych w wyniku wykonania decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji o przeciwdziałaniu skutkom suszy. Ma to na celu uproszczenie i przyspieszenie procesu inwestycyjnego z jednoczesnym poszanowaniem praw działkowców.

W odniesieniu do zidentyfikowanych problemów w zakresie braku spójnego, sprawnego systemu nadzoru nad melioracjami wodnymi zapewniającego eliminację niedoborów w rolnictwie proponuje się wprowadzenie następujących rozwiązań:

1) skupienie w jednym organie – Wodach Polskich – wszystkich kompetencji nadzorczych nad prawidłowym utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych, a także nad podmiotami bezpośrednio odpowiedzialnymi za system melioracji – rolnikami i spółkami wodnymi – co pozwoli kompleksowo uzyskiwać informacje o występujących problemach na obszarach zlewni i wdrażać odpowiednie rozwiązania w zakresie ich eliminacji, w tym w przypadku problemów organizacyjnych:

a) wprowadzenie rozwiązań pozwalających fakultatywnie Wodom Polskim na rozwiązanie spółki wodnej w przypadku faktycznego braku realizacji jej zadań przez okres co najmniej 3 kolejnych lat.

b) wprowadzenie rozwiązań zakładających odpowiedzialność subsydiarną członków spółki wodnej, tj. ograniczoną odpowiedzialność majątkową członków zarządu spółki za jej zobowiązanie, w przypadku gdy egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna. Odpowiedzialność została ograniczona do przypadków wskazanych w art. 466 pkt 1-3 Prawo Wodne, tj. zobowiązań ze stosunku pracy, danin publicznych i kosztów prowadzenia likwidacji spółki;

2) możliwość utrzymywania przez Wody Polskie urządzeń melioracji wodnych stanowiących własność publiczną;

3) wprowadzeniu systemowego rozwiązania zarządzania melioracjami wodnymi w postaci regionalnego planu utrzymania urządzeń melioracji wodnych zawierającego określenie minimalnych wymogów utrzymania urządzeń melioracji wodnych;

4) wyeliminowania problemów wewnętrznych spółek wodnych przez wprowadzenie mechanizmów realizacji zobowiązań wobec spółek wodnych polegające na wykluczeniu członków ze spółek wodnych i zastosowaniu odpowiedzialności administracyjnej;

5) stworzenie odpowiedniego systemu zapewniającego informacje niezbędne na potrzeby zarządzania systemem melioracji wodnych. Jego uzupełnienie i korektę w zakresie przeprowadzenia Krajowego Programu Inwentaryzacji oraz wprowadzenie sankcji za brak przekazywania odpowiednich danych na potrzeby ewidencji melioracji wodnych.

Przewidziane w projekcie niniejszej ustawy rozwiązania w zakresie wprowadzenia specjalnej procedury inwestycyjnej dla wykonania urządzeń mających przeciwdziałać skutkom suszy będą stanowić skuteczne narzędzie do podejmowania działań, w konsekwencji realizacji których będzie się przeciwdziałać zjawisku suszy oraz ograniczać jej niekorzystne skutki dla gospodarki, społeczeństwa, jak i środowiska naturalnego, zwłaszcza obszarów od wody zależnych. Inwestycje i działania doraźne, zapewniające właściwy stan stosunków wodnych, są ważne dla zapewnienia stabilnego wzrostu gospodarczego Polski. Zasadnicze skrócenie ścieżki pozyskiwania niezbędnych pozwoleń przyczyni się do efektywnego wydatkowania środków publicznych.

Nie jest możliwe osiągnięcie zamierzonych przez ustawodawcę celów za pomocą innych środków, niż uchwalenie niniejszego projektu ustawy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązania w innych krajach, odnoszące się do zagospodarowania przestrzennego:

W Niemczech nie jest dozwolone odprowadzanie wód opadowych do kanalizacji ściekowej. Wody te są zagospodarowywane w terenach zieleni, na dachach, w zbiornikach podziemnych.

Rozwiązania na poziomie lokalnym:

a) Hamburg – została opracowana strategia dotycząca powstawania nowych dachów zielonych m.in. o funkcji retencyjnej. Strategia przewiduje także dofinansowania do zakładania zielonych dachów.

b) Melbourne - miasto opracowało Strategię Miejskich Lasów (ang. Urban Forest Strategy), na którą składa się ponad 70 000 drzew. Wszystkie drzewa są oznaczone w centralnej bazie danych. Celem strategii jest poszerzenie świadomości mieszkańców nt. roli drzew w procesie adaptacji do zmian klimatu. Mieszkańcy mogą adoptować drzewo, nazwać je, śledzić jego wzrost i kompensację emisji dwutlenku węgla oraz udostępniać te dane za pośrednictwem sieci społecznościowych. Każde drzewo ma własny adres e-mail, który umożliwia obywatelom zgłaszanie uszkodzeń i chorób, a nawet wysyłanie listów. Lasy miejskie okazały się jedną z najskuteczniejszych metod łagodzenia skutków upałów na obszarach miejskich w Melbourne, zwłaszcza w centralnych dzielnicach biznesowych. Drzewa zajmują w chwili obecnej 22% powierzchni miasta, a planuje się, że ta liczba wzrośnie do 40% do 2040 roku. Opracowując narzędzia i procesy pomiaru i modelowania potencjału drzew w łagodzeniu skutków zmian klimatu, Melbourne zajmuje pozycję światowego lidera w leśnictwie miejskim. Obecnie w ramach długoterminowego planu Rady Miasta Melbourne, w celu dywersyfikacji populacji drzew w mieście sadzone będą gatunki drzew odporne na zmiany klimatu, w tym globalne ocieplenie,

c) Kopenhaga - Kopenhaga przyjęła w 2011 r. Kopenhaski Plan Adaptacji do zmian Klimatu (Copenhagen Climate Adaptation Plan), uzupełniony planem Cloudburst Management Plan (2012). Plan ten dzieli miasto na siedem obszarów – zlewni, a szczegółowe plany dla każdego obszaru stanowią podstawę prac oraz lokalnego dialogu z mieszkańcami i zainteresowanymi stronami. Kopenhaga podjęła współpracę z przedsiębiorstwem wodociągowym nad kompleksową restrukturyzacją systemu drenażowego w mieście (w tym Mitygacja i adaptacja do zmian klimatu w planowaniu przestrzennym oddzieleniem wody deszczowej od ścieków) i systemem ulicznym, w celu przekształcenia dróg w rzeki w przypadku ekstremalnego deszczu, które mają kierować wodę do zbiorników retencyjnych. Ponadto, Kopenhaga zauważa znaczenie terenów zieleni, które stanowią element Systemu Zrównoważonego Drenażu Miejskiego. W celu przeciwdziałania przedostawaniu się wód opadowych do kanalizacji ściekowej, powstają zielone ogrody i dachy. Miasto opracowało również program finansowania zarządzania wodą opadową. Główna infrastruktura odprowadzania wód opadowych (system odwadniania) jest finansowana z pobranych opłat za wodę od przedsiębiorstw użyteczności publicznej, a opłaty są kontrolowane i regulowane przez władze lokalne.

d) Rotterdam – w 2013 r. została opracowana strategia adaptacji do zmian klimatu. Podstawowym założeniem strategii jest to, aby kwestia adaptacji do zmian klimatu była uwzględniana w planowaniu przestrzennym. Celami strategii jest ochrona przed powodzią, nawałnymi deszczami czy wzrostem poziomu morza. Ponadto Rotterdam zbudował magazyny wody, w tym podziemny magazyn wody na parkingu Museumpark o pojemności 10 000 m³. Inwestuje także w zakładanie zielonych dachów. Dąży też do zatrzymywania wody w miejscu jej opadu.

W Niemczech zazwyczaj (w zależności od landu) pobierana jest opłata za powierzchnie niechłonne takie jak dachy czy wybrukowane chodniki, z których odpływ kierowany jest do sieci kanalizacyjnej i podlega opłacie około 10 zł za m² rocznie.

W USA np. miasto Richmond w stanie Virginia pobiera opłatę za jednostki ERU (Equivalent Residential Units), które są wypadkową różnych rodzajów powierzchni znajdujących się na nieruchomości niezamieszkałej. Natomiast dla budynków zamieszkałych wprowadzono inny system (SFR – Single Family Residential), zależny od powierzchni działki ze sztywnymi rosnącymi taryfami dla trzech przedziałów powierzchni nieruchomości zamieszkałych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) (Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej i regionalne zarządy gospodarki wodnej, zarządy zlewni)	1	dane własne	1) Ułatwienie realizacji inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy. 2) zmiana w sposobie prowadzenia postępowania w sprawie wydawania zgód wodnoprawnych. 3) możliwość utrzymania urządzeń melioracji wodnych gminnych oraz stanowiących własność starostów 4) uzgadnianie projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych oraz uwzględnienia ustaleń planów

			<p>gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz planów przeciwdziałania skutkom suszy.</p> <p>5) Przejęcie zadań od starostów i wojewodów w zakresie nadzoru nad spółkami wodnymi, związkami spółek wodnych i związkami wałowymi;</p> <p>7) Konieczność opracowywania regionalnych planów utrzymania;</p> <p>8) Konieczność przeprowadzenia Krajowego Programu Inwentaryzacji;</p> <p>9) Uzyskiwanie informacji o czynnościach podejmowanych, na których trzeba będzie dokonać powiadomienia.</p>
województwie	16	dane własne	<p>Prowadzenie postępowań w sprawie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy (zwiększenie nakładu pracy). Jednocześnie nastąpi zmniejszenie nakładu pracy wojewody jako organu architektoniczno-budowlanego w zakresie dot. obiektów służących kształtowaniu i korzystaniu z zasobów wodnych, które będą realizowane na podstawie przepisów niniejszej ustawy (pozwolenia na budowę). Szacuje się, że ogólny nakład pracy wojewodów w tym zakresie pozostanie bez zmian (zmiany skompensują się). Dodatkowo zmniejszy się liczba obowiązków i nakładów pracy z uwagi na oddanie kompetencji nadzorczych nad związkami spółek wodnych oraz związkami wałowymi.</p>
minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa	1	dane własne	<p>Pełnienie funkcji organu wyższego stopnia w zakresie decyzji wydawanych na podstawie ustawy.</p>
Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego oraz wojewódzcy inspektorowie nadzoru budowlanego,	17	dane własne	<p>Wydawanie pozwolenia na użytkowanie inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy. Zmniejszy się liczba procedur w zakresie wydawania decyzji, wymaganych ustawą Prawo budowlane.</p>
właściwi ministrowie, organy administracji rządowej i samorządowej	19	dane własne	<p>Wskazane organy realizują zadania według swojej właściwości. Opinie i uzgodnienia, które będą wydawane przez wskazane organy zastąpią uzgodnienia, pozwolenia, opinie, zgody bądź stanowiska, które są wymagane odrębnymi przepisami dla lokalizacji inwestycji.</p>

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska.	17	Dane własne	Wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy na warunkach określonych w projekcie ustawy.
podmioty wykonujące prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa	nieokreślona	dane własne	Ograniczenie korzystania z nieruchomości na czas realizacji inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy.
zarządcy infrastruktury kolejowej i drogowej	nieokreślona	dane własne	Ograniczenie korzystania z nieruchomości na czas realizacji inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy na podstawie porozumienia z inwestorem bądź decyzji wojewody.
właściciele i użytkownicy wieczystości nieruchomości, posiadacze ograniczonych praw rzeczowych	nieokreślona	dane własne i dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska	Możliwość utraty swoich praw za stosownym odszkodowaniem w wyniku przejęcia nieruchomości na cele inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy.
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (wszystkie jednostki organizacyjne)	470	Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach	Realizacja inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy. Wskazany podmiot jest zobowiązany do wykonania wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzętnięcia z zarządzanych nieruchomości objętych decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy. Dyrektor właściwej regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych jest zobowiązany do wydania opinii w przedmiocie wniosku o lokalizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy. Możliwość nieodpłatnego przejmowania od KOWR gruntów na zalesienia.
parki narodowe	23	dane własne	Realizacja inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy na terenach zarządzanych przez Parki Narodowe.
partner prywatny	nieokreślona	dane własne	Realizacja inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.
sądy powszechne	nieokreślona	dane własne	Zwiększenie liczby postępowań związanych z koniecznością ujawniania w księgach wieczystych zmian stanów prawnych nieruchomości, których dotyczyć będą decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy.
właściciele nieruchomości	132 000, w	Dane: Ministerstwo Rozwoju, Pracy i	Nałożenie nowych obowiązków

zabudowanych, osoby, które będą zainteresowane sytuowaniem nowych obiektów budowlanych	tym 4148 właścicieli wielkopowierzchniowych obiektów handlowych	Technologii Ministerstwo Klimatu i Środowiska (GUGiK, GUS, PGW WP).	w procesie inwestycyjnym. Zwiększenie obciążeń finansowych w przypadku nie spełniania wymogów udziału powierzchni zieleni.
osoby zainteresowane lokalizowaniem na wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenach rolniczych, terenach zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, terenach łąk lub pastwisk, zbiorników wodnych lub stawów niestanowiących przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko	nieokreślona	Dane: Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii	Oddziaływanie pozytywne - proponowane rozwiązanie ułatwi lokalizowanie zbiorników wodnych lub stawów niestanowiących przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.
podmioty prowadzące działalność rolniczą/rolnicy	nieokreślona	Dane: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Ułatwienia administracyjne w gospodarowaniu zasobami wodnymi na obszarze własnych gruntów rolnych.
podmioty, które są dłużnikami Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa	Trudna do oszacowania na dzień wprowadzenia zmian do ustawy.	Dane: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Ustawa wprowadza rozwiązania, które pozwolą tym podmiotom na dalsze gospodarowanie na danej nieruchomości, z jednoczesnym ustaniem zobowiązania wobec KOWR. Ustawa pozwoli podmiotom, wobec których odroczone spłaty należności na odroczenie obowiązku spłaty należności, a co za tym idzie wyeliminuje konieczność ich natychmiastowej spłaty.
podmioty, wobec których odroczone spłaty należności	Trudna do oszacowania na dzień wprowadzenia zmian do ustawy.	Dane: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Ustawa pozwoli tym podmiotom na odroczenie obowiązku spłaty należności, a co za tym idzie wyeliminuje konieczność ich natychmiastowej spłaty.
gminy	2 477	Dane własne, GUS - stan na 1.01.2020 r., Dane: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii.	<ul style="list-style-type: none"> • Gminy będą mogły realizować inwestycje przeciwdziałające suszy. • Gminy będą opiniować inwestycje, mające na celu przeciwdziałanie suszy, realizowane przez inne podmioty. • Pozytywnym skutkiem dla gmin będzie także zwiększenie retencji, przez co skutki zmian klimatu będą mniej odczuwalne. • Nastąpi rozszerzenie zakresu dokumentów dotyczących planowania przestrzennego. Wprowadzona zostanie możliwość oddania PGW WP zadań związanych z utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych należących do gminy.

powiat	314 powiatów i 66 miast na prawach powiatu	GUS stan na 1.01.2020 r.	Powiaty będą mogły realizować inwestycje przeciwdziałające suszy. Zmniejszy się liczba procedur niezbędnych do przeprowadzenia inwestycji, a zatem zmniejszą się nakłady pracy starostw. Starostowie zostaną pozbawieni kompetencji nadzorczych w stosunku do spółek wodnych. Zmniejszenie nakładów pracy.
Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej	1	dane własne	Zapewnienie możliwości współpracy przy realizacji Krajowego Programu Inwentaryzacji.
przedsiębiorcy	około 2,5 mln, w tym około 2 mln jednoosobowych przedsiębiorstw osób fizycznych, około 0,5 mln spółek handlowych	CEIDG GUS	Pozytywne – działalność przedsiębiorstw nie będzie narażona na skutki suszy, problemy z dostępem do wody czy koniecznością jej reglamentowania.
przedsiębiorstwa - wykonawcy w sektorze budowlanym	nieokreślona		Oddziaływanie pozytywne – zwiększenie zapotrzebowania na rozwiązania zapewniające retencję wód opadowych i roztopowych. Zapotrzebowanie na wykonawców inwestycji zwiększy się.
Spółki wodne, związki spółek wodnych i związki wałowe	Trudne do oszacowania	Dane własne	Nastąpi zmiana organu nadzorczego nad spółkami wodnymi, związkami spółek wodnych i związkami wałowymi którym będą Wody Polskie. Usprawnienie organizacji spółek wodnych. Doprecyzowano przepisy dotyczące ścisłości składek członkowskich spółek wodnych.
Centrala oraz Oddziały Terenowe KOWR	18	dane: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Ustawa pozwoli, na wniosek podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne, który jest dłużnikiem KOWR, na nabywanie na własność Skarbu Państwa nieruchomości rolnych wchodzących w skład tego gospodarstwa. Umożliwienie przekazywania przez KOWR lasów oraz innych gruntów na potrzeby gospodarki leśnej na rzecz PGL LP.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces

Legislacyjny oraz dodatkowo w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Przedmiotowy projekt ustawy został poddany konsultacjom społecznym i opiniowaniu z następującymi instytucjami:

- 1) wojewodami;
- 2) dyrektorami parków narodowych;
- 3) Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe;
- 4) dyrektorami urzędów morskich;
- 5) PKP PLK S.A.;
- 6) Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej;
- 7) Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego;
- 9) Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 10) Generalną Dyрекcją Ochrony Środowiska;
- 11) Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska;
- 12) Państwowym Instytutem Geologicznym - PIB;
- 13) Instytutem na Rzecz Ekorozwoju;
- 14) Izbą Gospodarczą Wodociągi Polskie;
- 15) WWF;
- 16) Krajową Izbą Gospodarczą;
- 17) Stowarzyszeniem Producentów Ryb Łososiowatych;
- 18) Związkiem Producentów Ryb;
- 19) Izbą Gospodarczą Wodociągi Polskie;
- 20) Związkiem Samorządów Polskich;
- 21) Związkiem Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- 22) Towarzystwem Elektrowni Wodnych;
- 23) Towarzystwem Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych;
- 24) Polskim Związkiem Działkowców;
- 25) Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad;
- 26) Krajową Radą Izb Rolniczych;
- 27) Polską Izbą Przemysłu Chemicznego;
- 28) Polską Izbą Inżynierów Budownictwa;
- 29) Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego,
- 30) Krajowym Związkiem Spółek Wodnych,
- 31) Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie;
- 32) Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 33) Instytutem Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach;
- 34) Instytutem Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk;
- 35) Instytutem Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa;
- 36) Instytutem Ochrony Środowiska;
- 37) Instytutem Rozwoju Miast w Krakowie;
- 38) Instytutem Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu;
- 39) Izbą Architektów RP;
- 40) Izbą Gospodarczą Komunikacji Miejskiej;
- 41) Komitetem Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk;
- 42) Krajową Izbą Gospodarki Nieruchomościami;
- 43) Krajową Radą Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa;
- 44) Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych;
- 45) Ogólnopolskim Stowarzyszeniem „Pozytywna Energia”;
- 46) Polskim Związkiem Firm Deweloperskich;
- 47) Stowarzyszeniem Architektów Polskich;
- 48) Stowarzyszeniem Forum;
- 49) Stowarzyszeniem Urbaniści Polscy;
- 50) NSZZ "Solidarność" Komisja Krajowa;
- 51) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych;
- 52) Forum Związków Zawodowych;
- 53) Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych LEWIATAN;
- 54) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 55) Radą Dialogu Społecznego w Rolnictwie;
- 56) Federacją Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 57) Związkiem Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;

- 58) Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa;
- 59) NSZZ RI "Solidarność";
- 60) Związkiem Zawodowym Rolnictwa "Samoobrona";
- 61) Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 62) Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych;
- 63) Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" Sekcja Krajowa Rolnictwa;
- 64) Związkiem Zawodowym Rolników "OJCZYŻNA";
- 65) Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej "SOLIDARNI";
- 66) Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 67) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 68) Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w RP;
- 69) Krajowym Związkiem Grup Producentów Rolnych Izba Gospodarcza;
- 70) Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa "Solidarność Wiejska";
- 71) Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”;
- 72) Polskim Związkiem Zawodowym Rolników;
- 73) Instytutem Gospodarki Rolnej;
- 74) Stowarzyszeniem Naukowo-Technicznym Inżynierów i Techników Rolnictwa;
- 75) Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych;
- 76) Federacją Przedsiębiorców Polskich;
- 77) Związkiem Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 78) Związkiem Szkółkarzy Polskich;
- 79) Towarzystwem Urbanistów Polskich;
- 80) Stowarzyszeniem Polska Izba Urbanistów;
- 81) Stowarzyszeniem Urbanistów ZOIU;
- 82) Stowarzyszeniem Urbanistów Północnej Polski;
- 83) Stowarzyszeniem Urbaniści Polscy;
- 84) FOTA4climate;
- 85) Kongresem Ruchów Miejskich;
- 86) Unią Metropolii Polskich;
- 87) Unią Miasteczek Polskich;
- 88) Związkiem Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- 89) Związkiem Miast Polskich;
- 90) Związkiem Powiatów Polskich;
- 91) Związkiem Województw Rzeczypospolitej Polskiej;
- 92) Fundacją Republikańską;
- 93) Polskim Zrzeszeniem Inżynierów i Techników Sanitarnych;
- 94) Polską Organizacją Rozwoju Technologii Pomp Ciepła;
- 95) Polską Unią Właścicieli Nieruchomości;
- 96) Polską Izbą Nieruchomości Komercyjnych;
- 97) Fundacją Instytut na rzecz Ekorozwoju;
- 98) Instytutem Spraw Obywatelskich;
- 99) Obserwatorium Polityki Miejskiej, Instytut Rozwoju Miast i Regionów;
- 100) Business Centre Club;
- 101) Związkiem Gmin Wiejskich RP;
- 102) Fundacją Sendzimira;
- 103) Smart Cities Polska;
- 104) Klubem Jagiellońskim;
- 105) Biurem Związku Powiatów Polskich;
- 106) Fundacją Normalne Miasto Fenomen;
- 107) Związkiem Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć;
- 108) Polskim Klubem Ekologicznym;
- 109) Fundacją EkoRozwoju, Wrocław;
- 110) Fundacją AERIS Futuro;
- 111) Polską Izbą Ekologii;
- 112) Energa S.A.;
- 113) Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach;
- 114) Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska;
- 115) Państwowa Rada Gospodarki Wodnej.

Konsultacje publiczne projektu ustawy rozpoczęły się w dniu 14 sierpnia 2020 r. W ramach konsultacji publicznych i opiniowania do projektu ustawy w terminie uwagi zgłosiły następujące podmioty: Wojewoda Podkarpacki; Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku (Wydział Nieruchomości i Skarbu Państwa); Wojewoda Świętokrzyski; Wojewoda Wielkopolski; Wojewoda Zachodniopomorski; Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie; Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu; Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w Krakowie; Marszałek Województwa Opolskiego; Burmistrz Wrześni; Gmina Miasta Gdyni; Urząd Gminy Jaworze; Gmina Porąbka; Urząd Gminy Komorniki; Urząd Miejski w Gdańsku; Burmistrz Gminy Rawicz; Związek Gmin Warmińsko – Mazurskich; Agrofirma; Baltchem S.A. Zakłady Chemiczne w Szczecinie; Związek Pracodawców Business Centre Club („ZP BCC”); Dr Sebastian Szklarek; Fundacja ClientEarth; Fundacja GreenMind; Fundacja RT-ON; Fundacja WWF Polska; Gminna Spółka Wodna w Chełmży; Rejonowy Związek Spółek Wodnych; Krajowy Związek Spółek Wodnych; Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Oławie; Krajowa Rada Izb Rolniczych; Instytut Rozwoju Terytorialnego; Gdańskie Wody sp. z o.o. ; Małopolski Związek

ie													
starostwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PGW WP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KOWR	0	11,80	23,61	23,61	23,61	11,80	11,80	11,80	11,80	11,80	11,80	11,80	153,43
Saldo ogółem	0	-11,547	-22,707	-22,177	-21,657	-9,587	-9,327	-9,057	-8,797	-8,537	-8,277	-	131,67
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Urzędy wojewódzkie	0	-1,546	-1,546	-1,546	-1,546	-1,546	-1,546	-1,546	-1,546	-1,546	-1,546	-1,546	-15,46
starostwa	0	-14,683	-14,683	-14,683	-14,683	-	-14,683	-	-14,683	-	-14,683	-	-
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PGW WP	0	16,352	16,352	16,352	16,352	16,352	16,352	16,352	16,352	16,352	16,352	16,352	163,52
KOWR	0	-11,67□	-22,83□	-22,30□	-21,78□	-9,71	-9,45	-9,18□	-8,92	-	-8,40□	-	-132,9
Źródła finansowania	<p>Inwestycje i zadania o charakterze utrzymaniowym w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy, które będą mogły być realizowane zgodnie z procedurą przewidzianą w niniejszej ustawie, będą mogły być finansowane z różnych źródeł m.in.: budżetu PGW WP, budżetu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, parków narodowych, jednostek samorządu terytorialnego, w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, a także z budżetu środków europejskich, środków z pożyczek i kredytów lub innych form wsparcia realizacji inwestycji i działań, udzielonych przez Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy.</p> <p>Środki na sfinansowanie wydatków pochodzących z dochodów pochodzących z gospodarowania Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa, które przeznaczane są corocznie na realizację przez KOWR prawa pierwokupu i prawa nabycia nieruchomości rolnych na podstawie przepisów ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego oraz nabywania nieruchomości na podstawie przepisów ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. W ramach tych środków przewidzianych w planie finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na nabywanie nieruchomości z różnych tytułów, będzie realizowane zaproponowane w art. 32a ust. 1a uprawnienie do nabywania nieruchomości rolnych.</p> <p>W związku z przejęciem zadań starostów i wojewodów dotyczących spółek wodnych, związków spółek wodnych oraz związków wałowych, zakłada się przejęcie środków na realizację tych zadań i na zatrudnienie przez PGW WP od starostów i wojewodów.</p> <p>Krajowy Program Inwentaryzacji będzie realizowany przez Wody Polskie i Instytut Meteorologii Wodnej i Gospodarki Wodnej z własnych środków i uzyskanych środków z odpowiednich programów finansowych. Regionalne plany utrzymania będą realizowane przez Wody Polskie z własnych środków. Nie przewiduje się zwiększenia wydatków budżetu państwa w tym zakresie. Realizacja wymogów określonych w regionalnych planach utrzymania melioracji wodnych należy do właścicieli tych urządzeń. Określenie wydatków budżetu państwa w tym zakresie będzie możliwe po realizacji Krajowego Programu Inwentaryzacji oraz ustaleniu minimalnych wymogów utrzymania urządzeń melioracji wodnych, w tym rodzaju utrzymania i częstotliwości ich wykonywania.</p>												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Na obecnym etapie prac nad projektem nie jest możliwe bardziej dokładne oszacowanie wielkości wpływu projektowanej ustawy na finanse publiczne, niż podano poniżej.</p> <p>I. W zakresie zmian dotyczących opłaty za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej nie przewiduje się zmiany wpływów i wydatków dotychczas przewidzianych na ten cel. Zmiany w tym zakresie nie będą generowały dodatkowych wydatków budżetu państwa ani sfery publicznej.</p> <p>II. Projektowana zmiana w zakresie przejęcia przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie zadań starostów względem spółek wodnych oraz zadań wojewodów względem związków spółek wodnych i związków spółek wodnych wpłynie na zmniejszenie przychodów starostów i wojewodów i zwiększenie przychodów Wód Polskich. Będzie to oznaczało konieczność przekazania środków aktualnie przypisanych starostom oraz wojewodom z budżetów wojewodów oraz starostów na wynagrodzenia. Wobec powyższego w sytuacji braku dokonania zmian w ustawie budżetowej, przejęcie środków finansowych w celu wykonania przepisów ustawy Prezes Rady Ministrów dokona, w drodze rozporządzenia, przeniesienia planowanych dochodów i wydatków</p>												

budżetowych, w tym wynagrodzeń oraz limitów zatrudnienia, między częściami, działami i rozdziałami budżetu państwa z zachowaniem przeznaczenia środków publicznych wynikającego z ustawy budżetowej. Na podstawie liczby starostw (380 powiatów) oraz województw (16 województw) średniego wynagrodzenia brutto w jednostkach samorządowych oraz liczby etatów, dla których określono realizację ww. zadań wstępnie oszacowano także kwotę jaka powinna zostać przeniesiona między działami (85 – wojewodowie ogółem i 22 – gospodarka wodna) z przeznaczeniem na wynagrodzenia dla pracowników realizujących ww. zadania. Źródłem danych przyjętych do obliczeń była także ankieta pogładowa przeprowadzona przez Ministerstwo Infrastruktury we wszystkich urzędach wojewódzkich oraz wybranych starostwach powiatowych za 2020 r. Analiza danych przedstawionych przez te jednostki pozwoliła określić ilość etatów, w ramach których realizowane są zadania w stosunku do spółek wodnych/związków spółek wodnych, wynikające z ustawy – Prawo wodne. W rezultacie przyjęto, że są to etaty specjalistyczne.

Koszt jednostkowy dla urzędów wojewódzkich określono jako 1 etat x mnożnik 2,2 (podobna wysokość wynagrodzenia jak na poziomie przeciętnego wynagrodzenia brutto w administracji wojewódzkiej). Koszt jednostkowy dla urzędów starostw powiatowych określono jako 0,4 etatu x mnożnik 2,2 (podobna wysokość wynagrodzenia jak na poziomie przeciętnego wynagrodzenia brutto w administracji powiatowej). Szczegółowe wyliczenia zamieszczono w załączniku do OSR.

Środki przejmowane od **województw** wyniosą **1,546 mln zł rocznie**. Natomiast od **starostw 14,683 mln rocznie**. W związku z tym przychody **Wód Polskich wzrosną o kwotę 16,229 mln zł rocznie**.

III. Ewentualne dodatkowe przychody Wód Polskich mogą dotyczyć wpływów z tytułu administracyjnych kar pieniężnych, w szczególności przewidzianych za:

1) rażące naruszenie prawidłowego utrzymania (art. 206) – z uwagi na kwalifikowaną postać występującego naruszenia stanowiącego podstawę nałożenia administracyjnej kary pieniężnej – zakłada się około 50 rocznie prowadzonych postępowań w tym zakresie – administracyjnej kary pieniężnej w maksymalnej wysokości 2000 zł, która po uwzględnieniu jej miarkowania będzie wynosiła średnio 1500 zł W sumie wpływy **roczne z tego tytułu 75 tys. zł;**

2) brak dokonania powiadomienia z art. 395a (przewidziane w art. 479b) – wykonania czynności objętych powiadomieniem – przewiduje się znikome przypadki braku realizacji tego obowiązku z uwagi jego bardzo ograniczony zakres przedmiotowy (m.in. przebudowy rowów, wykonania stawów) i nieliczne przypadki około 5 w skali roku, przy wysokości administracyjnej kary pieniężnej do 1000 zł (zakładając jej miarkowanie – średnio w wysokości 300 zł) – **1500 zł rocznie, co z uwagi na znikomy wpływ na Wody Polskie nie uwzględniono w ww. tabeli;**

3) administracyjne kary pieniężne za brak dokonania zgłoszenia nowego urządzenia do ewidencji melioracji wodnych i brak zgłoszenia zmiany danych w tej ewidencji (art. 479a) – w wysokości do 2000 zł (średnio zakłada się w wysokości 800 zł). Szacuje się, że średnio decyzji wydawanych w tym zakresie będzie rocznie 30, co wpłynie nieznacznie na wzrost przychodów Wód Polskich **w wysokości 24 tys. rocznie.**

4) administracyjne kary pieniężne za brak zgłoszenia urządzenia melioracji wodnych, które dotychczas nie wymagało zgłoszenia, do ewidencji melioracji wodnych w wysokości – 2000 zł (średnio zakłada się w wysokości 800 zł). Szacuje się, że średnio decyzji wydawanych w tym zakresie będzie rocznie 30, co wpłynie nieznacznie na wzrost przychodów Wód Polskich **w wysokości 24 tys. rocznie.**

Wpływy dla Wód Polskich mogą także nieznacznie wrosnąć z uwagi na opłatę za wydanie decyzji z art. 454 ust. 5, w przypadku podmiotu wykluczonego ze spółki wodnej – opłata w wysokości 200 zł. Jednak w tym przypadku zakłada się, że przedmiotowych decyzji będzie wydawanych w ciągu roku około 20 – co daje wpływy do Wód Polskich w wysokości 4000 zł – co z uwagi **na znikome znaczenie dla Wód nie zostało wykazane w ww. tabeli.**

W tym zakresie oparto się na następujących założeniach:

- w Polsce jest 6.370.300 gruntów zmeliorowanych, 18,87 mln ha gruntów rolnych w Polsce (2011)
- w Polsce jest 1.428.781 gospodarstw rolnych;
- 64% gruntów zmeliorowanych jest objętych działaniem spółek wodnych;
- 36% gruntów zmeliorowanych nie jest utrzymywana w ramach spółek wodnych, co stanowi około 514.361 gospodarstw rolnych;

Wpływy z ww. administracyjnych kar pieniężnych, które będą miały niewielkie znaczenie do Wód Polskich z ww. tytułów (pkt 1, 3 i 4) w sumie wyniosą 123 tys. zł rocznie.

IV. Projektowana zmiana w art. 39 dotycząca dodania do art. 32a ust. 1b do ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa wskazuje, że od nieruchomości nabytych przez KOWR może być pobierany czynsz dzierżawny. W rubryce dochody uwzględniono dochody z tego tytułu. Założono, że w każdym roku KOWR nabywać będzie od 500 ha (1 rok oraz lata 5-10) do 1000 ha (lata 2-4) takich nieruchomości. W celu obliczenia potencjalnych dochodów z czynszu przyjęto średnią wartość czynszu dzierżawnego uzyskanego przez

KOWR w 2019 r., tj. 7,8 dt pszenicy/ha. Jednocześnie należy wskazać, że zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 17 stycznia 2020 r. cena skupu pszenicy w II półroczu 2019 r. wyniosła 67,20 zł za 1 dt.

W rubryce wydatki oszacowano wydatki, które poniesie KOWR na nabycie nieruchomości od dotychczasowych właścicieli. Założono, że w każdym roku KOWR nabywać będzie od 500 ha (1 rok oraz lata 5-10) do 1000 ha (lata 2-4) takich nieruchomości. W celu obliczenia potencjalnych wydatków przyjęto średnią cenę sprzedaży gruntów w obrocie prywatnym w 2019 r., która wyniosła 47 233 zł/ha (dane Głównego Urzędu Statystycznego). Przyjęto, że wydatki KOWR stanowiąc będą połowę wartości nabywanych nieruchomości. Cena nabywanej nieruchomości pomniejszana będzie o kwotę równą wartości jej obciążeń. Ponadto należy mieć na uwadze możliwość wzajemnych potrąceń wierzytelności.

V. Z uwagi na nałożenie przepisami niniejszej ustawy na wojewodów obowiązku wydawania decyzji w sprawie pozwolenia na realizację tych inwestycji nastąpi zwiększenie liczby zadań realizowanych przez te organy. Zadania te będą jednak realizowane w ramach dotychczasowej liczby etatów w urzędach wojewódzkich.

VI. W przypadku Wód Polskich przewiduje się realizację Krajowego Programu Inwentaryzacji jednak zadania w tym zakresie będą realizowane z własnych środków Wód Polskich z udziałem środków zewnętrznych w formie odpowiedniego dofinansowania. W tym zakresie przewiduje się wsparcie PGW WP komponentu przewidzianego w ramach Krajowego Programu Odbudowy pn. .B3.3.1. Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich. Środki przewidziane na cały komponent wynoszą 667 mln euro, w tym przewidziano środki dla PGW WP na prace inwentaryzacyjne (stworzenie bazy zarządzania urządzeniami melioracji wodnych i przeprowadzenie inwentaryzacji) przy zakładanej ich wysokości 500 mln zł. Należy jednak wskazać, że niniejsza ustawa nie zapewnia środków na realizację Krajowego Programu Inwentaryzacji i w tym zakresie nie przewiduje zmian w wydatkach jednostek sektora finansów publicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2021 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele, w tym osoby starsze i niepełnosprawne oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Pośrednio, poprzez realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy, projekt może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw ze względu na poprawę dostępności zasobów wodnych i minimalizację ryzyka wystąpienia skutków suszy – zwłaszcza w odniesieniu do przedsiębiorstw uzależnionych od dostaw wody (np. sektor rolny, rolno-spożywczy, energetyka wodna). Rozwiązania wprowadzone w niniejszym projekcie umożliwią dużym przedsiębiorstwom dalszą, niezakłóconą przez czynniki związane ze zmianami klimatu, działalność. Przewiduje się również stworzenie nowych miejsc pracy przy realizacji inwestycji, zwłaszcza w branży budownictwa wodnego. Wzrost inwestycji w rozwój powierzchni zieleni i instalowania urządzeń i rozwiązań do zatrzymania oraz magazynowania wody opadowej. Poprawa otoczenia inwestycyjnego w procesie prowadzenia działalności gospodarczej. Poprawa wizerunku firmy. Pośredni wpływ na sektor dużych przedsiębiorstw może nastąpić ze względu na ułatwienia w procesie inwestycyjnym zmierzającym do realizacji budowy urządzeń poprawiających retencję i zwiększających zasoby wodne.											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt ustawy nie będzie bezpośrednio wywierać wpływu na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Zaproponowane zmiany pośrednio wpłyną korzystnie na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw ze względu na poprawę dostępności zasobów wodnych i minimalizację ryzyka wystąpienia											

		<p>skutków suszy – w odniesieniu do przedsiębiorstw uzależnionych od dostaw wody (zwłaszcza w sektor rolny, rolno-spożywczy, energetyka wodna).</p> <p>Rozwiązania wprowadzone w niniejszym projekcie umożliwią przedsiębiorstwom dalszą, niezakłóconą przez czynniki związane ze zmianami klimatu, działalność. Wpływ na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw może wiązać się z tworzeniem nowych miejsc pracy przy realizacji działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy, zwłaszcza w branży budownictwa wodnego.</p> <p>Wzrost inwestycji w rozwój powierzchni zieleni i instalowania urządzeń i rozwiązań do zatrzymania oraz magazynowania wody opadowej. Poprawa otoczenia inwestycyjnego w procesie prowadzenia działalności gospodarczej. Poprawa wizerunku firmy.</p> <p>Pośrednio projekt może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw także ze względu na ułatwienia w procesie inwestycyjnym zmierzającym do realizacji budowy urządzeń poprawiających retencję i zwiększających zasoby wodne.</p>
	<p>rodzina, obywatele, w tym osoby starsze i niepełnosprawne oraz gospodarstwa domowe</p>	<p>Projekt ustawy nie będzie mieć bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie rodziny, obywateli oraz gospodarstw domowych, osób starszych i niepełnosprawnych. Pośredni wpływ będzie następował przez realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy.</p> <p>Niniejsza ustawa może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie rodziny, obywateli, w tym osób starszych i niepełnosprawnych, oraz gospodarstw domowych ze względu na poprawę dostępności zasobów wodnych. Zaproponowane zmiany mają bowiem na celu ograniczanie wpływu zmian klimatu, co wiązać się będzie z podwyższeniem ochrony przed skutkami suszy, w tym zapewnieniem lepszej jakości życia mieszkańców (bezpieczeństwo, poprawa dostępności zasobów wodnych, tworzenie nowych miejsc pracy, zwiększenie walorów krajobrazowych i turystycznych regionów).</p> <p>Przewidywane zmiany mogą również generować korzyści ekonomiczne, dzięki zastąpieniu wody wodociągowej, magazynowaną deszczówką. Ponadto nastąpi zapewnienie podmiotom (które przez niezawinione okoliczności nie są w stanie wywiązać się z zobowiązań wobec Krajowego Ośrodka), dostępu do gruntów rolnych będących ich narzędziem pracy. Umożliwienie podmiotom, na rzecz których odroczone spłatę należności, zaangażowania posiadanego kapitału w pierwszej kolejności w działania związane z utrzymaniem płynności prowadzonej działalności rolniczej, co jest warunkiem kluczowym dla późniejszej możliwości dokonywania spłat tytułem istniejących wobec Krajowego Ośrodka zobowiązań.</p> <p>Wysoco prawdopodobny jest wzrost inwestycji w rozwój powierzchni zieleni i instalowania urządzeń i rozwiązań do zatrzymania oraz magazynowania wody opadowej, co powinno przyczynić się do poprawy warunków życia.</p> <p>Wzrostowi temu sprzyjać będzie także planowane ułatwienie w zakresie zwolnienia z obowiązku uzyskiwania zgód budowlanych w stosunku do rowów i obiektów na nich się znajdujących. Ułatwienie procesu przygotowania tego typu inwestycji skróci okres realizacji całego procesu budowlanego oraz przyniesie wymierne efekty, chociażby w przypadku zagospodarowania wód opadowych i roztopowych odprowadzanych m.in. z powierzchni dróg, a to z kolei przyczyni się w znacznym stopniu do właściwego gospodarowania wodami.</p> <p>Pośrednio projekt może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie obywateli, rodziny, w tym osoby niepełnosprawne i starsze oraz gospodarstwa domowe ze względu na ułatwienia w procesie inwestycyjnym zmierzającym do realizacji budowy urządzeń poprawiających retencję i zwiększających zasoby wodne.</p>
<p>Niemierzalne</p>	<p>-</p>	<p>Łagodzenie skutków zmian klimatu i poprawa stanu gospodarki wodnej kraju.</p> <p>Zaproponowane zmiany będą się wiązały także z koniecznością spełnienia nowych obowiązków w przypadku sytuowania nowych lub rozbudowy istniejących obiektów budowlanych. Załącznik nr 2 do OSR zawiera dane dotyczące liczby wydanych pozwoleń (dokonanych zgłoszeń) na budowę</p>

	budynków w roku 2019.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Zaproponowane regulacje wprowadzają zmiany m.in. w trzech następujących obszarach:</p> <p>a) konieczności zapewnienia udziału powierzchni biologicznie czynnej,</p> <p>b) konieczności zapewnienia zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, oraz</p> <p>c) umożliwienia lokalizowania zbiorników wodnych lub stawów na wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenach rolniczych, terenach zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, terenach łąk lub pastwisk również w przypadku gdy z planu miejscowego nie wynika dopuszczenie ich lokalizacji, chyba że ustalenia planu miejscowego zakazują ich lokalizacji.</p> <p>Z uwagi na to, że zaproponowane rozwiązania prawne dotyczące retencji wód opadowych i roztopowych pozostawiają dużą dowolność w sposobie ich realizacji, niemożliwym jest oszacowanie wpływu nowych rozwiązań na przyszłych inwestorów. Sposób retencjonowania i magazynowania wód opadowych powinien być dostosowany do rodzaju gruntu (jego przepuszczalności) oraz uzależniony od możliwości ekonomicznych inwestora. Wachlarz możliwych rozwiązań jest dość szeroki: od najprostszyc – odprowadzenie deszczówki do kanalizacji burzowej, czy jej gromadzenie w zbiorniku, po bardziej zaawansowane – drenaż rozsączający, skrzynki rozsączające czy studnie chłonne. W związku z powyższym oszacowanie kosztów realizacji obowiązku retencji wód opadowych i roztopowych jest niemożliwe.</p> <p>Z kolei zmiany prawne związane z obowiązkiem zapewnienia odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej dotyczą sytuowania nowych obiektów budowlanych lub ich rozbudowy. Ponieważ projekt ustawy utrzymuje w mocy plany miejscowe uchwalone przed jej wejściem w życie, a także przewiduje kontynuację zaawansowanych procedur planistycznych na podstawie przepisów dotychczasowych, w pierwszych latach funkcjonowania nowych wymagań, będą one dotyczyć przede wszystkim inwestycji realizowanych na podstawie decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.</p> <p>Z czasem, wraz ze wzrostem pokrycia planami miejscowymi sporządzonymi zgodnie z projektowanymi regulacjami, udział przedsięwzięć, których realizacja będzie wiązać się z obowiązkową retencją wód opadowych oraz obowiązkiem zapewnienia odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, będzie wzrastać.</p> <p>Załącznik do OSR zawiera dane, dotyczące wydanych pozwoleń/dokonanych zgłoszeń na budowę budynków, w tym na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Na podstawie tych danych, można prognozować, że podobna liczba inwestorów będzie zainteresowana uzyskaniem pozwolenia/dokonania zgłoszenia w nowym stanie prawnym</p> <p>Analogicznie, brak jest możliwości oszacowania liczby potencjalnych zainteresowanych lokalizowaniem zbiorników wodnych czy stawów.</p> <p>Podkreślić przy tym należy, że obowiązek zapewnienia udziału powierzchni biologicznie czynnej został ustanowiony już w § 39 rozporządzenia z dnia 12 kwietnia 2002 r. Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065), z tą różnicą w stosunku do projektowanej regulacji, że warunek spełnienia odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej do tej pory dotyczył wyłącznie działek budowlanych, przeznaczonych pod zabudowę wielorodzinną, budynki opieki zdrowotnej (z wyjątkiem przychodni) oraz oświaty i wychowania.</p> <p>Zatem wprowadzenie do ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2021 r. poz. 1538) obowiązku zapewnienia udziału powierzchni biologicznie czynnej, nie będzie miało znaczącego wpływu na inwestycje, lokalizowane na podstawie ww. ustawy – ten obowiązek w stosunku do zabudowy wielorodzinnej, budynków opieki zdrowotnej (z wyjątkiem przychodni), oświaty i wychowania już istnieje, a zwykle w ramach projektu ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących powstają tego typu obiekty.</p> <p>Z uwagi na to, że projektowane zmiany dotyczą określenia zasad zagospodarowania działki budowlanej w przypadku sytuowania nowego lub rozbudowy istniejącego obiektu budowlanego, przeanalizowano dane, udostępnione przez GUS, dotyczące wydanych pozwoleń i dokonanych zgłoszeń. Podkreślić przy tym należy, że poniżej przedstawione dane liczbowe zawierają także liczbę pozwoleń czy zgłoszeń na budowę inwestycji, które powstały na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących – inwestycja taka, chociaż poprzedzona uchwaleniem uchwały o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej, wymaga uzyskania pozwolenia na budowę, przy czym nie jest sytuowania w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>I. Budynki mieszkalne (budynki mieszkalne jednorodzinne, o dwóch, trzech i więcej mieszkaniach): – liczba pozwoleń i zgłoszeń w 2019 r.:</p> <p>ogółem 120 322, w tym na podstawie pozwoleń i zgłoszeń z dołączonym projektem budowlanym: 101 595.</p> <p>Na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - 69 692, w tym na podstawie pozwoleń i zgłoszeń z dołączonym projektem budowlanym - 57 623.</p> <p>II. Budynki zbiorowego zamieszkania – liczba pozwoleń i zgłoszeń w 2019 r. :</p> <p>ogółem: 61, w tym na podstawie pozwoleń i zgłoszeń z dołączonym projektem budowlanym 58.</p>

	<p>Na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - 31, w tym na podstawie pozwoleń i zgłoszeń z dołączonym projektem budowlanym – 31.</p> <p>III. Budynki niemieszkalne (zgodnie z Polską Klasyfikacją Obiektów Budowlanych od 121 do 127) liczba pozwoleń i zgłoszeń w 2019 r.: ogółem: 33 033, w tym na podstawie pozwoleń i zgłoszeń z dołączonym projektem budowlanym 25 840.</p> <p>Na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – 16 011, w tym na podstawie pozwoleń i zgłoszeń z dołączonym projektem budowlanym – 12 864.</p>
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: nie dotyczy Zmniejszenie liczby procedur i skrócenie czasu realizacji inwestycji.	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: nie dotyczy
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

Zwiększenie liczby procedur na poziomie wojewodów w związku z wydawaniem decyzji, dotyczących inwestycji mających na celu przeciwdziałanie skutkom suszy. Projekt ustawy przewiduje skrócenie czasu na załatwienie sprawy w zakresie wydawania decyzji wymaganych w procesie inwestycyjnym. Nastąpi bowiem zmniejszenie liczby procedur, związanych z przygotowaniem inwestycji do realizacji.

Przykładowo decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy jest wydawana w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku przez wojewodę. Uzyskanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy jest równoznaczne z uzyskaniem decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (wydawanej, gdy brak jest miejscowego planu), która zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. jest wydawana w terminie 65 dni od dnia złożenia wniosku. Brak planu jest powszechnym zjawiskiem w terenach inwestycji hydrotechnicznych. Uzyskanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy jest także równoznaczne z uzyskaniem pozwolenia na budowę, które zgodnie z ustawą Prawo budowlane jest wydawane w terminie 65 dni od dnia złożenia wniosku. Tym samym jedną decyzją zastępuje się wydanie dwóch odrębnych decyzji, co łącznie skraca czas procedury o 130 dni. Ponadto decyzją o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy zatwierdza się podział nieruchomości. Przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy inwestor występuje o opinie i uzgodnienia do wielu organów. Właściwe organy wydają opinie i uzgodnienie w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, przy czym niewydanie opinii lub uzgodnienia z zarządcą drogi w tym terminie będzie traktowane, jako odpowiednio brak zastrzeżeń albo pozytywne uzgodnienie wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy. Zastosowanie trybu, polegającego na uzyskaniu opinii lub uzgodnienia zastępuje obowiązek wydawania decyzji administracyjnych przez organy, których termin - w przypadkach skomplikowanych - wynosi zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego 2 miesiące. Tym samym skraca się okres z 2 miesięcy do 14 dni na wydanie uzgodnień lub opinii. W projekcie wprowadzono ułatwienia dotyczące powiadomienia stron o wszczęciu postępowania w sprawie o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy przez wojewodę m.in. poprzez wysłanie zawiadomienia do właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości objętych wnioskiem na adres określony w katastrze nieruchomości ze skutkiem doręczenia. Projekt umożliwia także dokonanie zawiadomienia w drodze obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin właściwych ze względu na lokalizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych organów obsługiwanych przez te urzędy, a także w prasie o zasięgu ogólnopolskim. Zaproponowane rozwiązania pozwalają na uniknięcie przedłużania postępowania w związku z koniecznością ustalania stron postępowania oraz ich adresów, a także podejmowania prób skutecznego doręczenia im zawiadomienia. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach według projektowanych przepisów będzie wydawana w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku. Według Kodeksu postępowania administracyjnego obecny termin wydania tej decyzji w sprawach skomplikowanych, a takie zazwyczaj są decyzje środowiskowe w przypadku realizacji inwestycji wodnych, wynosi 2 miesiące. Oznacza to, że termin ulega skróceniu z 60 dni do 45 dni. W praktyce wydanie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych w przypadku szczególnie skomplikowanych inwestycji hydrotechnicznych przeciąga się nawet do kilku lat. Natomiast w przypadku skarg na decyzje, o których mowa w projekcie niniejszej ustawy, sąd rozpatruje skargę w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę. Termin rozpatrzenia skargi kasacyjnej na decyzje, o których mowa w niniejszej ustawie, wynosi 2 miesiące od

jej wniesienia. W praktyce sądy administracyjne także potrzebują na rozpatrzenie skargi nawet kilka lat. Bardzo istotny jest brak konieczności uzyskiwania od właścicieli gruntów zgody na wejście w teren - oświadczeń o prawie do dysponowania nieruchomością przez inwestora na cele inwestycji. Obecnie, gdy inwestycja jest realizowana w trybie „zwykłych przepisów”, brak zgody właściciela nieruchomości może całkowicie zablokować taką inwestycję. Przygotowanie inwestycji pn. „Budowa suchego zbiornika Racibórz” została zablokowana przed 2010 r. przede wszystkim przez brak możliwości wykupu gruntów pod planowaną inwestycję z powodu braku zgód części właścicieli na wejście w teren – brak „specustawy przeciwpowodziowej”. Po jej uchwaleniu w 2010 r. przystąpiono do aktualizacji projektu zbiornika i uzyskano w 2012 r. pozwolenie na realizację inwestycji. Niniejsza ustawa pozwoli bez przeszkód wykonać badania geotechniczne i inwentaryzacyjne. Jej brak utrudnia na etapie projektowania wejście na tereny prywatne celem wykonania badań z uwagi na konieczność uzyskiwania zgody właścicieli. Uzyskanie takiej zgody trwa do 30 dni. Znaczne skrócenie czasu na uzyskiwanie uzgodnień projektu pozwoli na kolejne około 30 dni skrócenie etapu projektowania. Projekty realizowane w gospodarce wodnej różnią się między sobą chociażby w zakresie wielkości danego przedsięwzięcia, warunków technicznych projektowanych urządzeń, czy warunków środowiskowych. Dlatego też okres realizacji każdej inwestycji należy rozpatrywać indywidualnie. Szacuje się, że niniejsza ustawa przyspieszy przygotowanie do realizacji inwestycji średnio o około 180 dni – co do zasady w przypadku średnich i dużych inwestycji. Istotnym jest jednak fakt, iż projektowane w ustawie rozwiązanie proceduralne, związane z uzyskaniem przez inwestora pozwolenia na realizację inwestycji jest jednoznaczne z przyznaniem mu wspomnianego wyżej prawa do dysponowania gruntem pod inwestycję, co daje mu pewność przeprowadzenia inwestycji w ogóle. Takie rozwiązanie, oprócz uniknięcia niekiedy długotrwałych uzgodnień z dotychczasowymi właścicielami gruntów w zakresie wypłaty odszkodowań, pozwala na szybkie rozpoczęcie robót przygotowujących grunt pod inwestycję. Jednocześnie rozpoczyna się procedurę uregulowania stanu prawnego gruntów pod inwestycję wraz z szacowaniem i wypłatą należnych odszkodowań.

9. Wpływ na rynek pracy

Projekt ustawy może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy poprzez stworzenie nowych miejsc pracy przy realizacji inwestycji oraz poprawienie kondycji finansowej wykonawców funkcjonujących na rynku zamówień publicznych. Ponadto nastąpi wzrost zapotrzebowania na prace związane z realizacją systemów zagospodarowania wód opadowych. Zaproponowane zmiany wpłyną korzystnie na sektor przedsiębiorstw – umożliwią ich dalsze, niezakłócone przez czynniki związane ze zmianami klimatu, funkcjonowanie. Dzięki temu zapewnią utrzymanie zatrudnienia w tym sektorze. Przyjmowane rozwiązania przyczynią się do utrzymania miejsc pracy w gospodarstwach rolnych prowadzonych przez podmioty posiadające zadłużenie wobec Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Będą one mogły zaangażować swój kapitał, w pierwszej kolejności, w działania związane z utrzymaniem płynności prowadzonej działalności rolniczej. Przewiduje się zatem pozytywny wpływ na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☒ sytuacja i rozwój regionalny	☒ mienie państwowe	☒ zdrowie
☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☒ inne: gospodarka wodna	

Omówienie wpływu	<p>Przewiduje się, że projekt ustawy będzie miał pozytywny wpływ na środowisko naturalne, zwłaszcza obszary od wód zależne. Projekt ustawy usprawni i przyspieszy realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy, co wpłynie również na rozwój regionalny. Z uwagi na możliwość przejęcia nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa projekt ustawy ma wpływ na wielkość zasobów nieruchomości Skarbu Państwa. W wyniku korzystania przez KOWR z przewidzianego w ustawie mechanizmu nabycia nieruchomości, zwiększy się areał gruntów rolnych będących własnością Skarbu Państwa.</p> <p>Proponowane rozwiązania pośrednio powinny się przyczynić do poprawy stanu środowiska ze względu na zwiększenie potencjału retencji wody i zwiększenie udziału terenów zieleni w nowo planowanych inwestycjach. Zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości zasobów wodnych pozytywnie wpłynie na zdrowie społeczeństwa (higiena, dostępność produktów, minimalizacja niepokojów społecznych związanych z dostępem do wody).</p> <p>Przewiduje się minimalny wzrost spraw trafiających do sądów administracyjnych z uwagi na zwiększenie liczby prowadzonych inwestycji.</p>
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa wchodzi w życie po upływie, co do zasady, 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów dotyczących opłaty za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej, przejęcia zadań przez Wody Polskie od starostów i wojewodów.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Część przepisów projektu, w szczególności w kontekście realizowanych działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy lub propozycji budowy lub przebudowy urządzeń wodnych, będzie podlegać ewaluacji w ramach weryfikacji wykonania dokumentów programowych dotyczących inwestycji mających na celu przeciwdziałanie skutkom suszy (np. Polityka ekologiczna państwa do roku 2030, plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy lub plany zarządzania ryzykiem powodziowym).

Przewiduje się okresowy monitoring funkcjonowania znowelizowanych przepisów dotyczących KOWR. Miernikiem będzie ilość odroczonej przez KOWR zobowiązań oraz ilość nabytych przez KOWR nieruchomości, a następnie wydzierżawionych na rzecz podmiotów, od których nastąpiło to nabycie.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

1. Wyczenia kosztów wynagrodzeń w starostwach i urzędach wojewódzkich – etatów przewidzianych na realizację zadań z zakresu nadzoru nad spółkami wodnymi, związkami spółek wodnych i związkami wałowymi.
2. Dane dotyczące liczby wydanych pozwoleń (dokonanych zgłoszeń) na budowę budynków w roku 2019.